

Sygn. akt III CNP 3/20

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa Gminy K.
przeciwko A. K. i E.K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 grudnia 2020 r.,
na skutek skargi strony powodowej
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 6 czerwca 2019 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi.

UZASADNIENIE

Powódka Gmina Miejska K. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 6 czerwca 2019 r. (II Ca (...)). Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenie art. 118 k.c. w zw. z art. 117 § 2 k.c. w zakresie, w jakim w judykacie tym przyjęto, że powódka w zakresie działalności polegającej na wynajmie lokali komunalnych prowadzi działalność gospodarczą i w związku z tym roszczenia wynikające z tej działalności, tak w zakresie odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokalu mieszkalnego, jak i w zakresie roszczenia uzupełniającego - odpłat nienależnych

od właściciela, są roszczeniami związanymi z prowadzeniem działalności gospodarczej i przedawniają się z upływem trzech lat.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiocie przyjęcia (odmowy przyjęcia) skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sąd Najwyższy orzeka w ramach tzw. przesądu, którego celem jest wyeliminowanie takich skarg, które są oczywiście bezzasadne (art. 424⁹ w zw. z art. 398⁹ § 2 i art. 424¹² k.p.c.). Oceny, czy skarga jest „oczywiście bezzasadna” należy dokonywać w powiązaniu z pojęciem „niezgodności wyroku z prawem”, skoro jest ono elementem konstrukcyjnym skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 3 i 6 k.p.c.). Wyrok niezgodny z prawem - w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. - to orzeczenie, które jest sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającym i różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Takie definiowanie pojęcia „wyrok niezgodny z prawem” wynika ze specyfiki władzy sądowniczej oraz jej ustroju i w konsekwencji konieczności formułowania autonomicznej, swoistej definicji bezprawności, jako przesłanki odpowiedzialności państwa za szkodę wyrządzoną orzeczeniem sądowym. Przyjąć zatem należy, że bezzasadność skargi jest oczywista, gdy już z jej treści, bez głębszej analizy i juretrycznych dociekań, wynika, że nie może być uwzględniona.

We wniesionej skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia pozwana wywodzi zarzut naruszenia art. 118 k.c. poprzez wadliwe przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że działalność gminy w zakresie wynajmu lokali komunalnych (i realizacji roszczeń związanych z tą działalnością) należy kwalifikować jako przejaw działalności gospodarczej, a tym samym roszczenia związane z tą działalnością przedawniają się w terminie trzech lat od dnia wymagalności. Sygnalizowany przez skarżącą w obrębie podniesionego zarzutu problem prawny wzbudza rozbieżności w orzecznictwie (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z 26 czerwca 2020 r., I ACa (...), nie publ.; wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z 27 lutego 2020 r., IV ACa (...), nie publ.; wyrok Sądu

Apelacyjnego w (...) z 25 kwietnia 2019 r., I ACa (...), nie publ.). Postanowieniem z dnia 13 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w K. przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości prawne, czy roszczenie gminy wobec byłego najemcy o odszkodowanie tzw. uzupełniające (opłaty za media) jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej i przedawnia się w terminie trzech lat? Sprawa wywołana tym pytaniem prawnym została zarejestrowana pod sygn. akt III CZP 85/20 i dotychczas nie została rozstrzygnięta.

W uzasadnieniu wniesionej skargi skarżąca przedstawia istotne argumenty prawne dla przyjęcia odmiennego stanowiska co do wskazanego wyżej zagadnienia niż przedstawił Sąd Okręgowy w wyroku zaskarżonym skargą. Polaryzacja poglądów dotyczących powyższego zagadnienia nie pozwala jednak na wyprowadzenie wniosku, iż stanowisko przyjęte przez Sąd Okręgowy w K. w zaskarżonym wyroku prowadzi do „oczywistej niezgodności orzeczenia z przepisami prawa”. Preferencja sądu orzekającego na rzecz jednego z poglądów prezentowanych w orzecznictwie i doktrynie nie daje podstaw do uznania istnienia wadliwości zaskarżonego wyroku w stopniu uzasadniającym przyjęcie do rozpoznania skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. W stosunku do takiego wyroku nie można bowiem stwierdzić, że jest niezgodny z prawem w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c., tj. że jest sprzeczny z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć albo, że został wydany w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Podkreślić bowiem należy, iż skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego celem jest uruchomienie kolejnej instancji sądowej celem kontroli zasadności każdego prawomocnego orzeczenia, ale zmierza jedynie do uzyskania prejudykatu niezbędnego do dochodzenia odpowiedzialności odszkodowawczej od Skarbu Państwa za szczególnie wadliwe prawomocne orzeczenia sądów.

Stąd też należało odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 424⁹ k.p.c.).

jw